

Warszawa, 18/04/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich
dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-481256-IV/04/MC

00-090 Warszawa Tel. centr. 0 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0 22 827 64 53

Pan
dr. hab. Zbigniew Ćwiąkalski
Minister Sprawiedliwości

Wielce Szanowny Panie Ministrze

Nawiązując do wcześniejszej obszernej korespondencji, rozpoczętej przez Rzecznika jeszcze w sierpniu 2004 r., a dotyczącej uregulowania kwestii dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej dla osób ubogich, pozwalam sobie ponownie zwrócić się do Pana Ministra z prośbą o poinformowanie Rzecznika, czy obecnie toczą się prace nad projektami stosownych ustaw.

Niepokój Rzecznika budzi bowiem fakt, iż kwestia o tak zasadniczym znaczeniu od lat nie może zostać prawidłowo unormowana. Mimo że w ocenie poprzednich Ministrów Sprawiedliwości powyższa sprawa miała zawsze charakter priorytetowy, niestety, nie mogła doczekać się sfinalizowania w postaci uchwalenia ustawy przez Parlament Rzeczypospolitej. Oba - zasadniczo odmienne - projekty przygotowane jeszcze w trakcie IV oraz V kadencji Sejmu nie zdążyły przejść pełnej ścieżki legislacyjnej i nie stały się obowiązującym prawem.

Jednocześnie pozwalam sobie ponownie przypomnieć, iż w moim głębokim przekonaniu istnieje pilna potrzeba kompleksowego zreformowania systemu udzielania

pomocy prawnej najuboższym obywatelom. W chwili obecnej, w opinii nie tylko mojej, jest on niewydolny i niesprawiedliwy, reguluje poszczególne kwestie w sposób wycinkowy i niespójny z innymi rozwiązaniami systemowymi. Stąd też poziom ochrony tak istotnego konstytucyjnego prawa, jakim jest prawo obywatela do sądu, jawi się jako wysoce niezadowolający. Gruntowna reforma winna objąć zatem wszystkie komponenty systemu, do których należy zaliczyć zarówno (nieunormowane obecnie) udzielanie pomocy na etapie przedsądowym, jak i zwalnianie z opłat sądowych, a także świadczenie pomocy na etapie postępowania sądowego w postaci zastępstwa procesowego.

W związku z powyższym, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi, czy Rada Ministrów opracowuje projekty stosownych ustaw i czy w swoich założeniach obejmują one reformę wszystkich komponentów systemu pomocy prawnej, a jeżeli tak, to na jakim etapie prace te obecnie się znajdują czy przewidywane są konsultacje społeczne z zainteresowanymi środowiskami i kiedy można oczekiwać przyjęcia projektów oraz skierowania stosownych wniosków pod obrady Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski